

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental study) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยแบบ Pretest-posttest control group design โดยทำการศึกษาในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ทั้งเพศชายและเพศหญิงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน และเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้จำนวนเขต 4 เขต จากเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานครทั้งหมด 38 เขต ในแต่ละเขตสุ่มโรงเรียนเขตละ 1 โรงเรียน และทำการสุ่มตัวอย่างอีกครั้ง เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในแต่ละระดับชั้น ดังนี้คือ

กลุ่มทดลอง	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ โรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทรภิราม เขตราชเทวี
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตคลองเตย
กลุ่มควบคุม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ โรงเรียนวัดเสมียนนารี เขตจตุจักร
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตคลองสาน

ในแต่ละกลุ่มมีขนาดตัวอย่างดังนี้

ระดับชั้น	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	38	30
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	30	20
รวม	68	50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. แผนการสอนและสื่อการสอน ซึ่งเป็นหนังสืออ่านและมีรูปภาพประกอบ ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงเนื้อหาจากหนังสือแปลเรื่อง ปกป้องลูกรักจากภัยทางเพศ ซึ่งเขียนโดย นายแพทย์ แอนดรู สแตนเวย์ และ ออราลี วอชเตอร์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่อง ส่วนของร่างกายที่เป็นส่วนตัว สิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธ การสัมผัส กลอุบาย และการบอกกล่าวเพื่อขอความช่วยเหลือ ประกอบเป็นเรื่องสั้นซึ่งมีรูปภาพประกอบ 2 เรื่อง เรื่องแรกชื่อ“บอกพี่ซิ...พี่อาจช่วยได้” เป็นเรื่องราวของเด็กผู้ชายซึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่จะนำไปสู่การล่วงเกินทางเพศ เรื่องที่สองชื่อ“สัญญาว่าจะไม่บอกใคร” เป็นเรื่องของเด็กผู้หญิงซึ่งตกอยู่ในสถานการณ์ล่วงเกินทางเพศ และการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ (อยู่ในภาคผนวก ก.)

2. แบบวัดความสามารถในการเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ซึ่งนำแนวคิดมาจาก The Children's Knowledge of Abuse Questionnaire (C.K.A.Q.) ของ Leslie M. Tutty ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 สิทธิของเด็กที่จะปฏิเสธ จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 3, 4, 14 และ 29

ด้านที่ 2 ส่วนของร่างกายที่เป็นส่วนตัว จำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 25, 26 และ 28

ด้านที่ 3 การบอกกล่าวเพื่อขอความช่วยเหลือ จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 7, 15, 23 และ 30

ด้านที่ 4 กลอุบาย จำนวน 11 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 5, 8, 11, 13, 17, 19, 20, 24 และ 27

ด้านที่ 5 การสัมผัส จำนวน 8 ข้อ คือ ข้อ 6, 9, 10, 12, 16, 18, 21 และ 22

ลักษณะแบบวัดเป็นแบบให้เลือกตอบถูกหรือผิด ข้อใดที่ผู้ตอบตอบได้ถูกต้องจะได้ 1 คะแนน (อยู่ในภาคผนวก ข.)

การทดสอบเครื่องมือ

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแผนการสอน สื่อการสอน และแบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (อยู่ในภาคผนวก ค.) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2. การหาความตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำสื่อการสอนและในเด็กนักเรียนทั้งเพศชายและเพศหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนของโรงเรียนสุโขทัย เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อดูความเข้าใจในภาษา

3. ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ที่ได้ทดลองใช้ในนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุโขทัย เขตคูสิต จำนวน 20 คน หาค่าความเที่ยง โดยใช้วิธีการ test-retest ได้ค่าความเที่ยง 0.65

กระบวนการดำเนินการวิจัย

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อกับผู้อำนวยการ โรงเรียน แจ่งวัดอุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3. แนะนำตัวกับครูประจำชั้น เพื่อขอความร่วมมือเกี่ยวกับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลา 3 สัปดาห์ ในการเก็บข้อมูลแต่ละกลุ่ม สัปดาห์ที่ 1 ผู้วิจัยแนะนำตัวและชี้แจงเรื่องที่จะสอนผู้เรียน รวมทั้งให้ผู้เรียนตอบแบบวัดความรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ (Pre-test) ก่อนที่จะเริ่มสอน โดยผู้วิจัยแจกแบบวัดความรู้ให้ผู้เรียนคนละ 1 ชุด ชี้แจงให้ทราบว่าคะแนนที่ได้จะไม่มีผลต่อคะแนนการศึกษาในภาคปกติ ขอให้ตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของตนมากที่สุด ผู้วิจัยเป็นผู้อ่านข้อคำถามแต่ละข้อ หลังจากให้ผู้เรียนตอบคำถามเสร็จเรียบร้อยทีละข้อ สัปดาห์ที่ 2 ผู้วิจัยสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ จากแบบเรียนเรื่องที่ 1 คือเรื่อง“บอกพี่... พี่อาจช่วยได้” โดยแจกแบบเรียนให้ผู้เรียนคนละ 1 เล่ม ให้ผู้เรียนทุกคน อ่านเรื่องราวในแบบเรียน พร้อมกันทั้งห้อง ใช้เวลาอ่าน 20 นาที ผู้วิจัยสรุปเรื่องที่ผู้เรียนอ่านจากภาพที่ประกอบ

แบบเรียนอีกครั้ง ผู้วิจัยแจกใบงาน(ภาคผนวก ง.)ที่เป็นคำถามเปิดให้ผู้เรียนเดิมคำตอบ ผู้วิจัยให้ผู้เรียนอ่านคำตอบของตนให้ผู้เรียนคนอื่นๆฟังข้อละ 4-5 คน แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบของผู้เรียน ปฏิบัติเช่นนี้ทุกคำถาม การสอนแต่ละครั้งจะใช้เวลา 60 นาที สัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศจากแบบเรียนเรื่องที่ 2 คือ เรื่อง “สัญญาว่าจะไม่บอกใคร” โดยใช้เวลาและวิธีป้องกันเช่นเดียวกับการสอนในสัปดาห์ที่ 2 เมื่อกลุ่มทดลองได้รับการสอนสิ้นสุดลงในสัปดาห์ที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศฉบับเดิมอีกครั้งหนึ่ง (Post-test)

5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มควบคุม โดยใช้เวลา 3 สัปดาห์เช่นเดียวกัน โดยที่สัปดาห์ที่ 1 ผู้วิจัยแนะนำตัว และชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบวัดความรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศว่า คะแนนที่ได้ไม่มีผลต่อคะแนนการศึกษาภาคปกติของผู้เรียน ขอให้ตอบตามความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้วิจัยจะขอความร่วมมือในการตอบแบบวัดความรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศอีกครั้งในอีกสองสัปดาห์ต่อมา สำหรับวิธีการตอบแบบวัดความรู้ ผู้วิจัยได้ปฏิบัติเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง

6. นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยวิธีทางสถิติ คือ

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการทดลอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน โดยใช้ t-test
4. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังได้รับการสอน วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ โดยใช้ t-test